

Kanutas Ruseckas (1800–1860)

Kanutas Ruseckas buvo vienas žymiausių XIX a. Lietuvos dailininkų – Vilniaus meno mokyklos auklėtinis, romantizmo srovės atstovas. Jis buvo kilęs iš smulkiųjų bajorų. Dailininko tėvai Jonas Ruseckas ir Teresė Romanavičiūtė-Ruseckienė nuosavų dvarų neturėjo ir kilnojosi iš vieno nuomojamo dvarelio į kitą. Kanutas gimė Stebėkių kaime, Vadoklių parapijoje, Panevėžio apskrityje. Jis buvo trečias vaikas šeimoje - vyriausias buvo Juozas, po jo gimė Feliksas, vėliau šeima sulaukė ir ketvirto sūnaus - jaunėlio Mauricijaus.

1809–1815 m. Kanutas mokėsi bernardinų mokykloje Troškūnuose. Šią mokyklą, tikriausiai, lankė ir jo brolis Juozas, vėliau tapęs kunigu ir ilgą laiką dirbęs Svėdasuose, kur buvo ir palaidotas. Kanutas pasirinko dailininko profesiją. 1815–1820 m. Vilniaus universiteto dailės katedrose jis studijavo tapybą pas Joną Rustemą ir skulptūrą pas Kazimierą Jelskį, 1820–1821 m. lankė litografijos studiją. Studijuodamas universitete Kanutas dalyvavo filomatų įkurtos Spindulingųjų draugijos veikloje.

Baigęs studijas Vilniuje, K. Ruseckas išvyko tobulintis į užsienį. Nuo 1821 m. jis gyveno Paryžiuje, mokėsi pas Guillaume'ą Lethiere'ą ir Académie des Beaux-Arts, nuo 1822 m. studijas tęsė Romoje pas Vincenzo Camuccini ir Bertelį Thorvaldseną, lankė pamokas Prancūzų akademijoje. 1831 m. ar 1832 m. Kanutas sugrįžo į Vilnių. Čia turėjo dirbtuvę, mokinių, nuo 1836 m. iki mirties dėstė piešimą Vilniaus bajorų institute.

Dar prieš išvykdamas į užsienį dailininkas vedė žydaitę konvertitę Antaniną Červinskytę, su kuria sulaukė 6 vaikų. Sūnus Boleslovas pasekė tėvo pėdomis ir tapo dailininku.

K. Ruseckas tapė portretus, peizažus, religines kompozicijas, tačiau labiausiai išgarsėjo idealizuotais buitinio žanro paveikslais, kuriuose vaizdavo Vilniaus krašto žmonių papročius, religines šventes ir tradicijas.

Dailininkas mirė 1860 m. rugsėjo 2 d. Vilniuje. Palaidotas Vilniaus Bernardinų kapinėse. Visus K. Rusecko dirbtuvėje likusius kūrinius išsaugojo jo sūnus Boleslovas ir kartu su savo kolekcija testamentu užrašė Vilniaus mokslo bičiulių draugijai. Šiandien šie kūriniai yra saugomi Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus rinkiniuose.